

РЕЦЕНЗИЯ

По конкурс за ПРОФЕСОР по „Сценично движение” в професионалното направление 8.4 „Театър и филмово изкуство” с кандидат доц. д-р Велемир Велев, преподавател по „Сценично движение” в НАТФИЗ „Кр.Сарафов”.

Рецензент: проф.д.н. Дойчина Синигерска

В конкурса доц.д-р Велемир Велев е единствен кандидат. Притежава повече от 20 г. практика като педагог по „Сценично движение”, „Актьорство за куклен театър”, „Актьорство за драматичен театър”.

Автор е в множество спектакли като режисьор, сценограф, хореограф.

С активната си актьорска дейност сътворява успешни роли в театъра и киното. Автор е на редица публикации – книга, статии, научни доклади, съобщения и др.

Най-значимите от изброените по-горе дейности са реализирани след присъждането му на званието „Доцент”.

Ръководител на катедра „Сценично движение” към НАТФИЗ „Кр.Сарафов, факултет „Сценични изкуства”.

Доц. д-р Велемир Велев отговаря напълно на изискването за кандидат за научното звание ПРОФЕСОР.

I. Броят и характерът на научните разработки и творческите постижения , представени за участие в конкурса.

Като хабилитационен труд доц. д-р Велемир Велев е предоставил в настоящия конкурс книгата „Теоретични размисли на един театрален практик”, учебни програми, драматургията, режисурата и сценографията в спектаклите „Сянката на моята душа”, „Покаяние”, „Жажда”, хореографията в спектаклите „Криминале от каменната ера” от Ал.Володин, „Гущерчето – Шпионинът през каменната ера” от Ал.Володин, „Убийството на Гонзаго” хореографията във филма „Day of the Dead”, ролите във филмите „SILENT MOVIE”, „ALIEN HUNTER”, „The man with the screaming brain”.

Приемам за рецензиране предложеното научно изследване в книгата „Теоретични размисли на един практик“, както и практическите изяви в изброените по-горе спектакли и филми.

II. Обща характеристика на научно-изследователската, научно - приложната и педагогическа дейност на кандидата.

В пространството на изкуството доцент д-р Велимир Велев се изявява като един непрестанно изненадващ творец. От годините на дипломирането в НАТФИЗ „Кр.Сарафов“ до днес неговите изяви маркират най-важните основни точки на твореца, свързани с мисията да бъде мост между два бряга – сцена и публика. Не случайно Велев е предпочитан през последните години участник на редица наши и чуждестранни форуми, свързани с анализи за ролята на комуникацията между актьора и публиката в съвременното пространство. Не случайно броят им само след доцентурата до днес внушително нараства. Онова, което ръководи и утвърждава неговия професионален престиж и авторитет сред обществото на сценичното и филмово изкуство в национален и международен мащаб е способността да интегрира творческите си изяви с научно-приложната, научно-изследователската и педагогическа дейност.

Педагог с богат опит, многостранна и сериозна подготовка, Велев вече години преподава сценично движение в НАТФИЗ „Кр.Сарафов“, като непрекъснато успява да усъвършенства и обновява своите часове, в съответствие с най-новите негови педагогически търсения в сферата на сценичното движение. Забележително е неговото внимание към индивидуалността на всеки студент, която индивидуалност видимо непрекъснато го вдъхновява. Той умее да я разбира и да я поведе към усъвършенстване и обогатяване. Той умее и лично да се учи и обогатява от нея, с което усъвършенства непрекъснато подхода за активиране на творческата индивидуалност на всеки студент. Не случайно през последните години редици бивши студенти, както от НАТФИЗ „Кр.Сарафов“, така и от ПУ „Пайсий Хилендарски“, от Театралния институт в гр. Осиек, Хърватия, учениците от Школата „Училище за зрение“ и днес са благодарни за всичко онова, което Велев им е разкрил от тайните на сценичното движение, в чиито основи за него се крие най-вече в желанието да импровизират в нужната посока.

III. Основни научни и научно-приложни приноси

Предложената книга за рецензиране „ Теоретични размисли на един практик“ се откроява от богатата творческа биография на кандидата с няколко особено значими и актуални открития в областта на съвременното сценично движение. Те, по моя преценка, разкриват и обясняват новите възможности пред сценичното движение. На първо място бих открила мястото, което предлага Велев за сценичното движение в съвременния театрален свят. „В преситения океан от зрелища, заливащи съзнанието на

съвременния зрител, следите от посланията бързо отминават. ТогаваТогава се ражда нуждата от търсене на нови художествени средства, с различна, многократно по-голяма сила на емоционално-естетическото въздействие.

Излиза, че стратегията е:

Значимо нравствено съдържание чрез изненадващи и непознати за аудиторията средства. „ / стр.5/

И авторът на текста предлага като изненадващо и непознато средство невербалния начин на комуникация. Предлага „Миграция на старите театрални и Инвазията на нови дигитални Невербални средства.”/стр.11/

Впечатляващо е предложението на Велев за въвеждането на Мета-Метод за преподаване на дисциплината „Сценично движение”, като система за цялостна психофизическа подготовка на актьора. Новата концепция, която предлага автора води до разработването от него през годините на Процесионална методология, която авторът в книгата излага ясно и точно. Той формулира и основните методически принципи, свързани с процесionalната методология: Импровизираност, Многовариантност, Фасилитиращ/подпомагащ подход в поднасянето на учебния материал, Индивидуален подход към студента, Въздържане от преподаване на готови знания, Лабораторност, Пробуждане на творческата природа у студента, Автовизия, Ангажираност на всички нива на личността, Удовлетвореност и удоволствие, Изграждане на вътрешен покой. Освен формулирането им, текстът запознава читателя с основните според автора характеристики на предложените методически принципи, както и средствата за постигането им. /стр131-202/.

В заключението авторът уверено апелира да престанем да се занимаваме със себе си и да се посветим на другите, защото това, според него, дава могъщи творчески сили и е неизчерпаем източник на идеи.

Текстът на предложеният труд продължава активността на появилата се напоследък поредица от български научни разработки, свързани с оптимизирането на сценичното движение в съвременния театър. Но той е преди всичко свидетелство за смелостта на автора да фокусира вниманието си върху разработване нови подходи, свързани с днешния ден.

Текстът, организиран в 279 стр., включените любопитни фотоматериали, богатата библиография на кирилица и латиница, изявяват новия синтетичен и проблемен поглед на изследователя, зависим и произведен на владеещото на огромен извор, свързан с историческото развитие и съвременното състояние на театъра и публиката у нас в тяхното взаимодействие, привличания и отблъсквания спрямо нашите и чужди традиции.

IV. Значимост на приносите за науката и практиката

Отбелязаните от автора приноси имат доказани приложения в практиката, което личи от рецензирания текст. Бих добавила и следните:

Високият интерес към иновациите на Велев са очевидни. Не случайно популярните софийски сцени като Държавния сатиричен театър „Алеко Константинов”, Младежкия театър „Николай Бинев”, Театър Сфумато, Учебния драматичен театър при НАТФИЗ „Кр. Сарафов” Сити Марк Арт Център, споменатите по горе филмови продукции са само едни от платформите на неговите творчески изяви. Публиката трудно открива достъп до спектаклите с участие на Велимир Велев, било то като режисьор, сценограф, хореограф, актьор. А срещата с неговото творчество допринася неминуема вяра, че невъзможното не е възможно.

Удивителен резултат имат подходът на Велев при работа с незрящи. Той допринася не само зрителите да се докоснат до магията на видимо създаване на вълнуваща визия на сцената. Неговият подход към сценичното движение допринася при тях - незрящите увереност за зримо усещане на собствените възможности. Спектакълът „Сянката на моята душа” на „Невиждан театър” е първата в света постановка на сенки, изпълнявана от незрящи актьори, обиколила вече не един национален и чуждестранен театрален форум . Спонтанността, която излъчва творението „Сянката на моята душа”, създава неописуем емоционален мост между незрящите актьори и зрящата публика. Мост, който е може би едно от най-ярките доказателства за практическата стойност на теоретичните мисли на Велемр Велев.

V.В каква степен приносите са дело а кандидата

Приносите са изцяло дело на кандидата.

VI. Критични бележки по предложения хабилитационен тред

Книгата „Теоретични мисли на един практик” заинтригува със своеобразния стил на излагане на съжденията от автора, с неговата еродираност, която неминуемо привлича вниманието на читателя.

Струва ми се, че в бъдеще, Велев би могъл да премисли изкуството на играта с маски като отделено от играта с кукли. Та нали и маската е неодушевен предмет? Също така се надявам, че в следващото издание на книгата, читателят ще се срещне с по-прецизно систематизиране на библиографските единици.

VII. Лични впечатления от кандидата

Личните ми впечатления от кандидата са изцяло в духа на изложеното в рецензията.

Заклучение

На основание на изложените съображения, оценки и заключения смятам, че кандидатът изцяло отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност по обявената специалност. Апелирам да бъде предложено на Факултетния съвет доц.д-р Велимир Велев да заеме академичната длъжност ПРОФЕСОР по “Сценично движение”.

Гласувам с ДА.

Дата

13.09.2019 г

Рецензент:

/Проф.д.н. Дойчина Синигерска/